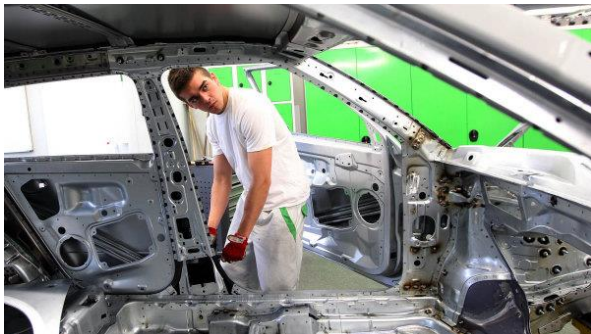

Práce přes agentury od ledna zpřísní, úřad trvá na kvótách

Petr Kučera

Hospodářské noviny 21. 5. 2015 10:29 (aktualizováno 13:00)

- **Ministerstvo chce omezit podíl agenturních pracovníků ve firmách, skončit má i výjimka pro opakování poměrů na dobu určitou.**
- **Zástupci firem argumentují, že agenturní zaměstnance využívají k sezonním pracím nebo při krátkodobém zvýšení výroby jako flexibilní pracovní sílu.**
- **Z údajů společnosti Grafton Recruitment vyplývá, že poptávka po agenturních zaměstnancích za poslední rok vzrostla o 18 procent.**

Práce přes agentury od ledna zpřísní, úřad trvá na kvótách.
autor: HN - René Volfík

Podmínky pro agenturní zaměstnávání se od ledna 2016 zpřísní. Navrhuje to ministerstvo práce a sociálních věcí v novele zákona o zaměstnanosti, kterou nyní posílá do připomínkového řízení. Úřad chce omezit čím dál častější využívání tohoto typu pracovníků, kteří v některých případech mají v praxi horší podmínky a méně jistoty než klasičtí "kmenoví" zaměstnanci.

Jednou z nejvýraznějších změn má být kvóta na využití "dočasně přidělených pracovníků" dodaných agenturou. Ve firmě by mohli tvořit maximálně 15 procent všech zaměstnanců, což se má posuzovat v průměru za kalendářní čtvrtletí.

Skončit má také výjimka v zákoníku práce, díky níž se u dočasně přidělených zaměstnanců od agentur mohou takzvaně řetězit (tedy opakovat) pracovní poměry na dobu určitou. Ministerstvo chce – stejně jako už dříve pro kmenové zaměstnance – tuto možnost omezit tak, aby pracovní poměr na dobu určitou netrval déle než tři roky a mohl být nejvýše dvakrát opakován. "Pojmovým znakem agenturního zaměstnávání je dočasnost, a proto není dán důvod pro zachování výjimky," uvádí ministerstvo v návrhu.

Agentury práce mají také nově skládat kauci, a to ve výši půl milionu korun. Bez ní nedostanou povolení ke zprostředkování, což je základní podmínka podnikání v oboru. Pokud pak agentura poruší zákon a stát jí povolení odejme, propadne i tato kauce.

Zpřísnit má také odpovědnost firmy, k níž byl agenturní zaměstnanec přidělen. Konkrétně když firma nedodrží (už nyní platnou) podmínku, podle níž nesmí být jeho pracovní a mzdové

podmínky horší než podmínky srovnatelného kmenového zaměstnance. Samotná agentura totiž v praxi nemůže od firmy získat pravdivé informace.

Téměř 255 tisíc lidí za rok

Zatímco v roce 2005 působilo v Česku 1147 agentur práce, ke konci loňského roku už jich bylo 1585. Podle statistik úřadů práce získalo v loňském roce práci přes agentury téměř 255 tisíc lidí, přitom ještě v roce 2011 jich bylo 172 tisíc.

Z údajů společnosti Grafton Recruitment vyplývá, že poptávka po agenturních zaměstnancích za poslední rok vzrostla o 18 procent. Velcí čeští zaměstnavatelé, především z řad výrobních či logistických firem, mají v průměru pětinu zaměstnanců najatých přes agenturu. Zájem je hlavně o dělnické profese.

Podle ministerstva práce a sociálních věcí nemá rostoucí podíl agenturního zaměstnávání za situace, kdy nezaměstnanost v Česku od roku 2011 klesá, žádný reálný důvod, a je tedy nadužívané. Přestože připouští, že tato forma práce má v některých případech své opodstatnění.

Po přísnějším postupu státu volají také legální agentury práce, které si stěžují na rostoucí konkurenci těch nelegálních. Asociace poskytovatelů personálních služeb i Asociace pracovních agentur ale zdůrazňují, že by pomohly hlavně účinnější kontroly ze strany státu, nikoliv úprava, která zkomplikuje podnikání i seriózním zprostředkovatelům.

Návrh odmítá i řada zaměstnavatelů, například kolínská automobilka TPCA. "Jsme jednoznačně proti zavádění regulačních opatření tohoto typu, protože znevýhodňují podnikání v ČR. Pro některá výrobní odvětví, která musí reagovat na velké výkyvy v poptávce, může být tato regulace velkou komplikací," říká mluvčí společnosti Marek Hovorka. "Pokud se hledá nástroj, jak vyřešit situaci na trhu pracovních agentur, měla by jím být důsledná kontrola agentur ze strany státu," dodává.

Firmy jsou proti kvótám

Zástupci firem argumentují, že agenturní zaměstnance využívají k sezonním pracím nebo při krátkodobém zvýšení výroby jako flexibilní pracovní sílu. V určitých oborech by patnáctiprocentní kvóta mohla podle Hospodářské komory způsobovat značné problémy. "Existují zaměstnavatelé, kteří objektivně potřebují zajišťovat větší část svých personálních potřeb flexibilními nástroji. Zároveň nelze veškeré agentury práce paušálně považovat za subjekty, které porušují zákon či zneužívají své zaměstnance," uvedla už v březnu tehdejší mluvčí komory Lenka Vodná.

Podle zástupce Svazu průmyslu ČR Pavla Juříčka, majitele skupiny Brano, v Česku skutečně působí příliš vysoký počet agentur. Zaměstnavatelský svaz ale přesto nesouhlasí ani s kvótami, ani se zákazem řetězení pracovních poměrů na dobu určitou pro agentury.

Ministryně Michaela Marksová Tominová (ČSSD) trvá na stanovení kvóty přesto, že na březnovém jednání tripartity dohodli odboráři se zástupci zaměstnavatelů kompromis: Pokud by mohly o umístění agenturních zaměstnanců spolutřídět odbory v konkrétní firmě, netrvali odboráři na omezení přímo v zákoně.

"Patnáctiprocentní kvóta může být rozumná, avšak procento nelze paušalizovat. Podmínky v regionech jsou odlišné, stejně jako charakter práce. Existují společnosti, ve kterých by

procento mohlo být i vyšší, na druhé straně pro menší stavební firmy nebo zemědělce by mohla i tato kvóta představovat problém," říká tajemník Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů Jan Zikeš.

"Čím více budou firmám svazovány ruce, tím méně pracovních míst budou tvořit. Agenturní zaměstnávání je pro zaměstnavatele důležité, protože jim umožňuje flexibilně pokrývat výkyvy trhu. Jeho zpřísnění tak může paradoxně přinést zvýšení nezaměstnanosti, a ne zlepšení pracovních podmínek, jak ministerstvo doufá," přidává se i výkonný ředitel Unie zaměstnavatelských svazů Vít Jásek.

Například společnost Škoda Auto ale tvrdí, že by s regulací neměla problém. "Dlouhodobě udržujeme podíl agenturního personálu do zhruba deseti procent. Navíc jsme jako první společnost v České republice v roce 2013 uzavřeli s odboráři Chartu agenturního zaměstnávání, která zaručuje srovnatelné podmínky pro agenturní pracovníky i jejich zastupování odborovou organizací," říká Jana Bahníková z tiskového oddělení společnosti.

Hutě ArcelorMittal Ostrava mají podle své mluvčí Barbory Černé Dvořákové asi pět procent agenturních zaměstnanců. Také mluvčí těžební společnosti OKD Marek Síbrt uvedl, že v ní pracuje zhruba 300 agenturních zaměstnanců, zatímco kmenových zhruba 11 tisíc.

Do kvóty by se ale nevešla například společnost Robert Bosch z Českých Budějovic, u níž se podíl agenturních pracovníků na pozicích montážních dělníků pohybuje kolem dvaceti procent a například v době dovolených je ještě vyšší. "Agenturní zaměstnávání je důležitým nástrojem flexibility firmy, která nám umožňuje pružně reagovat na výkyvy trhu a případné propady objednávek," uvedla mluvčí společnosti Barbora Schelová už dříve pro ČTK.

Ondřej Wysoglad z Asociace poskytovatelů personálních služeb varuje, že kvóty pro podíl dočasně přidělovaných zaměstnanců by mohly ohrozit nové projekty a malé a střední podniky. Také podle šéfa Asociace pracovních agentur Radovana Burkoviče budou více postiženy menší firmy, protože při dočasném nárůstu práce se snadněji dostanou přes patnáctiprocentní kvótu.

Obě asociace jsou také proti zákazu řetězení pracovních poměrů na dobu určitou. "Popírá to základní principy agenturního zaměstnávání, hlavně pak u krátkodobých pracovních poměrů, sezonních a nárazových prací," vysvětluje Burkovič.